

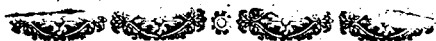
GENOVEFA HA BENONI,

PEDIT DOUE EVIDOMP-NI,

Ma ellimp oll mont un devez

D'o cavet etouez an Elez.

B U E Z

SANTEZ GENOVEFA

A VRABANT.

Var an ton ordinal.

ME ho suppli compagnunez,
Da glêvet cana ur vuez,
Da Genovefa e zeo grêt,
Melezour d'an itronezet.

A Vrabant e voa guinidic,
A lignez nobl ha pinvidic,
Christenien vad e voant ive,
Gujr servicherien da Zoue.

Pa voa en he bugaleach,
Hi a garrie an hermitach;
En ur c'horn a jardin he zad,
Nemet eno n'em gav ervad.

He mam ous he c'honsideri,
Un deiz a c'houlennas outi:
Penaus, va merc'hic hermites,

Ha ne deuet-u qen d'ar pales?

Va mam, e cornic ho jardin
 Me a meus ur boqet divin :
 M'em eus eno ur melezour,
 An Autrou Sant Yan-Badezour.

Allas ! va merc'hic, emezi,
 C'houi n'en doc'h qet evit souffri ;
 Ebars en dezert e zeus poan
 Ne andurfac'h qet, a gredan.

Caeroc'h eguet fourdelizen
 E voa'r plac'h-mâ a dra certain ;
 Qen a deuet da vit e fortret,
 Da gass d'an noblanç da velet.

Ur Palatin, Siffroi hanvet,
 Le renome en deus clêvet,
 Hac a zisqennas e Brabant
 Gant un equipach excelant.

Ractal vel ma voe êruet
 E ty he zad en em rentet,
 En eur bresantas er pales,
 Saludi'r Prinç hac ar Brinces.

Goude o beza saludet,
 E mennat en deus goulennet,
 Ma vije ar Brinces yaouanq
 Qent eguet monet a Vrabant.

He zad dont da gonsideri
 E voa avantajus ar parti,
 A roas carg d'e mam neuze
 Da c'hout hac hi a zemeje.

Va merc'h, prest en em breparet,
 Eru zo ur Prinç d'ho quelet,
 Ur Palatin a voad huel,
 Qender-gompes d'an Impalaer.

Me ne meus nemet seitec vloas,
 Ha dre ze ouñ re yaouanq c'hoas;
 N'en d'ouñ c'hoas nemet ur buguel
 Da vont e suit un impalaer.

Evel an eol pe ar c'hrystal,
 Ec'h antreas ebars er zal,
 Ar Palatin zo estonet,
 O consideri he guenet.

Gant heñor ha perseveranc,

Ec'h eure dezàn ar reveranç ;
 He furnes hac he modesti
 A voa meurbet d'e fantazi.

Mes pa voe parlanter dezi
 Var ar sujet da zemezi ,
 E chench a liou he bizach ,
 Ar Palatin en remerças.

Ne ouffe den consideri
 Peguement a velancoli
 A gonserve ar Palatin ,
 Gant aoun caout refus diouti.

Ur mis antier e zeo padet
 Solemniteou an eured ,
 Ar zonnerrien, ar bal, an danç,
 Visitou bemdez gant noblanç.

Siffroi, c'houi oc'h eus eureujet
 Ar gaera demeus ar merc'het,
 Evit monet ganeoc'h d'ho ty ;
 Dioüallit n'e defe anui.

Birviçen anui ne devo ,
 Eyit çeit a ma vezin beo ;

Ne get evit cavet anui
 He goulennàn da zont d'am zy.

Siffoi o veza preparat
 Da vont da Treves gant e bried,
 E voe gant e dad recevet
 Gant calz a joa hac hac a respet.

Daou vloavez anter ez int bet
 Hep beza gant netra tourmantet;
 Bras e voa ar fidelite
 A voa entre'n daou bried-se.

Qen a deuas Abderame,
 Un adversour bras d'ar Roue,
 Da brometi a dra certen
 Massacri an oll Gristenien.

Biscoas distruch a zoudarded
 Evit ur vech na voe guelet:
 A dal Sodom ha Bethsabe,
 Bete Tour é pad an arme.

Tri ugent mit a soudardet,
 Ha daouzec mil a zragonet,
 A voa gant Martel dirac Tour,

Ha c'hoas e c'houlenne sicour.

Scriva a eure d'an noblanç
A Alamagn, a Spagn, a Franç,
Dont d'asista Charles Martel,
A voa general er brezel.

Sifroi, unan ar re vrassa,
A varche ive da guenta,
Hac e voe dezàn discrifet
Monet gant an Allamagnet.

Sifroi al lizer pa velas,
Genovefa a gonfias,
E dieguez, e oll vadou
D'e gonfidant, hanvet Golo.

Neuze, pa voe prest e arme,
E partias en han' Doue,
Hac e voe gant Martel recevet
Gant calz a joa hac a respet.

A drugare an Eternel,
E deut ar victor gant Martel :
Abderame so bet lazet
En Tour, hac e oll soudardet.

Pa voe achu ar gombat-mâ,
 Da velet e Genovefa
 En devez digasset Siffroi
 E zigentil, hanvet Lanfroi.

Itron, cetu amâ qêlou,
 Lizerou digant an Autrou;
 Er paqad e zeus ur present
 A dal ur som bras a arc'hant.

Lavarat a ras d'an Itron
 E ze'n Autrou da Avignon
 Ha da Narbon, vit qemeret
 Roue bras ar Sarasinet.

Evel ma clêvas qementse,
 E zê c'hoas he goas d'an arme,
 E scrifas buan dre Lanfroi
 Ul lizer goualc d'rist da Siffroi.

C'houi, Siffroi, a so en arme
 En danger bras eus ho pue;
 Mes ho Genovefa a so
 E qen bras danger gant Golo.

Penevert n'em eus qet a c'hoant
 Prononci comzou insolant,
 Me lavarfe ar proposiou
 A glêo an Itron gant Golo.

Golo a voa un Intandant
 A voa bemde comunamant
 E compagnunez an Itron,
 Ea despet d'he ompinion.

Tol eyes, papillon bian,
 Rac na vez losqet gant an tan,
 An tan eus an impurete,
 A so es calon nos ha de.

Ma sonchfes en devotion
 Hac en modesti an Itron,
 Ne laqafes qet da speret
 Da garout nep na caro qet.

Pa vel erfat ar mechant-màn
 N'ell qet deceo ar Brincez-màn,
 Ar soupçon en deveus songet
 Laqat en calon he fried.

Amâ c'ò guelet an impi
 O comunaç c'hoari e dragedi;
 Ember e velfot, chrïstenien,
 E dreitourachou pen da ben.

Ur c'heguiner a voa en ty
 A bell a voa o servichi,
 Ennes a garre an Itron,
 Balamour ma voa den gürion.

Rêi a eure an lutandant
 D'ar c'heguier commandamant
 Mont d'e c'hambri, pa vije c'ousquet,
 Hac e laqat o c'hemeret.

Caer o doa'n daou inocant-se
 Qemer an douar hac an ce
 Da zonet eno da destou
 Eus a dreitourizou Golo.

Allas! alas! ons ar gibet
 Mervel, paour qez, a vezo ret:
 Ni a rai pinigen hon daou
 Eus a dreitourizou Golo.

Qemeret voe ar C'heguiner,
 Hac en laqueat prisonier;
 Genovefa a voe laquet
 Ebars en ur gambr alc'huezet;
 Eno e combate ounte,
 Abalamour d'ar chastete.

Scrifa ra Golo lizerou,
 Ha cass messenger d'an Autrou,
 Da lavarat voa decevet.
 Gant ar C'heguiner e bried.

Scrifa a eure an Autrou
 Da laquat Drogan d'ar maro,
 Laquat Genovefa ive
 Er prison, qen na arruje.

Pa voe bet pemp mis er prison,
 Neuze' vouïlloudas an Itron,
 Hep sicour, na goulou, na tan,
 Hi a c'hanas he mab bian.

Incontinent ma voe ganet,
 E gristen e deveus grêt,
 Gant aon na varvje diganti,
 Hac en e hanvas BENONI.

Sevel eure Golo ar brud
 Communamant etouez an dud,
 Penaus Siffoi a voa heuzet,
 O sonjal cavet e bried.

Cass a eure e vaguerz
 Da c'houlca digant ar Brinces,
 Ma carje dont d'e eurejji,
 E roje liberte dezi.

Ar Zantez a voa qelennet
 Gant ar Rouanez eus ar bed;
 Ebars er gampr pa antreas,
 Ur façad dezan a roas.
 Ennes eo ta al lealdet
 A poa da Siffoi prometet!

Ma vijes fidel, emezi,
 Pa voas laqet da vestr em zy,
 Te a vije recompanset
 Pa vije eru va fried.

Èruout a ra lizerou
 E tistro d'ar guêr an Autrou:
 Pa glêo Golo e teu ar C'hont,
 E za da Strasbourg d'e rancout.

Mont a ra da dy ur sorcerez,
 Hac a voa c'hoar d'e vagueres,
 Ha rêt dezi aour hac arc'hant,
 Qement qen a vije conlant.

M'em eus ur mellezour ardant,
 Eme ar sorceres mechant,
 Hac a raî da Siffroi guelet
 Ar pez n'en deo qet c'hoarvezet.

Pa voe sur demeus e affer,
 E yas joaüs ebars e qêr,
 Ma voe gant ar C'hont recevet
 Gant calz a joa hac a repet.

Neuze en tennas a gostez,
 Da c'hout outàn ar virionez
 Var ar sujet eus e bried,
 A rent e galon contristet.

Golo a lavaras dezàn :
 Ne douetif qet, emezàn,
 Demeus he infidelite,
 A so prejudic d'ho pue.

Ouspen, eme an den mechant,
 Me anavez ur vreg vaillant,
 A zisquezo en ho presanç
 Qement zo grêt en oc'h absanç.

Sifroi neuze ouz e glêvet,
 A zo contantet e speret
 Evel darn eus ar gristenien
 O tont da gredi sorcerien.

Monet a rejont assambles
 O daou da gaout ar sorcerez
 En un toul dindan au douar,
 Elec'h n'a voa nac eol na loar.

Ar Sorcerez a alumas
 Diou c'houlaouen gaer a goar glas,
 Leis ur bezel demeus a zour,
 Laqat enna ur melezour,
 E ra dezàn teir guech guelet.
 Ar C'heguiner gant e bried.

Neuze ec'h ordren da Golo
 Da vont d'e laqat d'ar maro,
 Hi hac e mabic Benoni :
 Ro dê ar maro a guiri.

Golo, sur deimeus e affer,
 A retornas joaüs d'ar guær,
 A lavaras d'e vagueres :
 Grêt ar vech-màn eus ar Brinces.

Roet e setanç gant he fried,
 Evit ma vezo destrujet ;
 Ii hac e mabic Berroni
 A varvo sur em fantazi.

Ur plac'h yaouanq a voa en ti
 Ur verc'h dezi o servichi,
 Touchet eus a gompassion,
 A yas da gavet an Itron.

Allas ! emezi, va Mestrez,
 Grêt ar vech-mâ eus ho puez ;
 Deut ê ar setanç gant Golo
 Evit ho laqat d'ar maro.

Lavarit din, va mignonez,
 Petra vo grêt d'am buguel qez !
 Allas ! va Mestrez, emezi,
 Mervel a rai, qerqoulz hac'houi.

Va mignonez, mar am c'heret,

Grit eur-blijadur em reget :
 Digassit din liou ha paper,
 Evit ma scrivin eul lizer.

—
 Evit ma scrivin eur billet
 Da laret adieu d'am pried ;
 Pa vezo Golo o coania,
 C'houi allo donet davinta,
 Hac e deuler em c'habinet,
 Eur c'houlz benac e vo cavet.

—
 Adieu, emezi, va fried,
 Me ya d'ar maro er ho reget,
 Biscoas n'em eus grêt resistanç
 Da zouffri d'hoc'h oboissanç.

—
 Rêr a eure an Intendant
 Da zaou vevel commandant
 En ur c'hoad monet d'o laza,
 Ha da zigas e zeod dezâ.
 Sevel a eure gent an de,
 Ha cass gantàn an daou den-ze.

—
 Pa voent aruet er prison,
 E voe divisqet an Itron,
 E rojont dezi var e zro

Ur gos vantellic d'he golo.

Pa voent êru ebars er plaç,
Unan a denñ e gontel noas
Evit laza he Benoni,
Voa etre e divrac'h ganti.

Ne devoa lavaret guer ebet,
Neuze e commanças prezeg;
E za d'an daoulin diraze
D'o supplia, en han' Doue,
He laza qent vit he buguel,
Ne raqje qet diou vech mervel.

An daou zervicher, gant truez,
A lêzas gante o huez;
Ha goude o zrugarecat
Ec'h antreas don en ur c'hoad.

En ur rivier a dremenas,
Diamant Siffroi a dolas
Da redec gant an dour coulant,
Pa voa coz demeus e zourmant.

Evit, emezi, n'am bo qet

E nep fêçon poan o velet,
 Ar merq-se eus hou union,
 Epad hor separation:

An diou n'os qenta e zeo bet
 Dindan an derven o cousqet;
 Hep souffri na poan nac annui,
 Nemet damant d'he Benoni.

Un drue bras voa e c'hêvet,
 Pa en em gavas dilezet.
 Allas! emezi, va buguel,
 Er vech-mân e ranqi mervel.

Guerc'hez-Vari, petra a rin?
 Ne zeus mui a lêz em peultrin!
 Ne deu gantàn nemet ar goad,
 Ne gav mui ur strill a lêz mad.

O va Doue oll-buissant!
 Ho pet soign eus an inoçant;
 Roit dezàn ar mân da zebri,
 Vel ma roit d'ar marvrini.

- Neuze e tisqen ar Verc'hez

Er c'hoad da gavet ar Zantez
 Da zigas dezi un heizez,
 A voe d'ar buguel magueréz.

Qemerit ho mabig christen,
 Ha deut da guichen ar feunteun :
 Cetu amañ d'êc'h un heizez,
 A vezo dezàn magueréz.

Ar bleizi, al loened mechant
 A voe dezi oboissant :
 Bemdez e teuënt d'he adori,
 Ha da renta bisit dezi.

Er c'hoad e voa ur porc'hel goez
 A deue d'e guelet bemdez,
 Da duriad an douar dezi,
 Da gavet qeler da zêbri.

Pa voe an daou vloas tremenet,
 Un Æl a zo deut d'e guelet,
 Hac a rô dey ur groas arc'hant,
 Hac ur grucifi olifant.

Courach; va merc'h, na squisit qet,
 Un deiz e viot delivret :

Preparèt so ur gurunen
A yelo eun deiz var ho penq.

Pa voa ar pemp bla tremenet,
Da oüela eo en em laqet
Var he daoulin dirac ar groas,
Evelen outi e comzas :

Penaus, emezi, va Doue !
Hac er c'his-màn e chomin-me ?
Ha ne de get aotialc'h pemp bloas
Dá veza bet er poanniou bras ?

P'am be tanet hoc'h ilisou,
Pe ranyerset hoc'h auteriuou,
Em bije ho coter apezet
Gant an daelou a meus sorillet.

Petra, va Doue, a meus grêt
Da veza crenn abandonet ?
Dija e meus ancounac'het
An usach am boa da brezeg ;
Mes muya tra a gresq va foan,
E zeo va buguelic bian.

Ar grucifi, dre viracl bras,
Evelen outi a gomzas :

Ha me, va merc'h, petra meus grêt
Da veza en ur groas staguet?

Guir eo ho mab a gresq ho poan,
Va hini n'en deo qet bian;
Guefit va Mam, Yan, Madalen,
Rannet o c'halon em c'hichen.

Cetu ar Zantez consolet
Gant ar voez a Zalver ar bed :
Ne c'houlen mui nemet poaniou,
Hac ar c'hruella tourmañchou.

Pa vez un devez an Autrou
O sellet ouz e baperiou,
Ec'h êruas gant ar billet
En devoa sgrifet e bried.

Na ouffe den consideri
E c'hlac'har, o velancoli :
Tost e voe d'ê galon ranna,
Pa lennas an tam paper-mâ.

Sifrol n'en deus mui a repos;
Ne elle cousqet na deiz na nos
Gant ur voez a lavar dezàn :

Te so un denn ar c'hruella ;
 Tê c'heus lazet da vab ena,
 Ha Drogan ha Genovefa.

En em laqat a rás expres.
 Da vont d'ar chasse un devez,
 Ha ma rancontras un heizes
 En rentas e coad ar Gontes.

Er c'havern eo en em dec'het,
 Adrén qein ar Zantez cuzet ;
 Sifroi a voe estonet bras,
 Form ur femelen pa velas.

Pa velas form ur femelen,
 Hac un heizes en he c'hichen,
 Ur voëz a lavarás dezàn :
 Sifroi, Genovefa houmàn.

Petra oc'h aze er guiz-se,
 Er form-ze gant al loënet goue ?
 Me zo ur vreg eus a Vrabant,
 A zo seiz vloas so en tourmant ;
 A zo seiz vloas so retiret,
 Gant aon rac coler va fried.

Greg a Vrabant, din leveret

Ac'hanoc'h-hu pe hano a rêt?
 Genovefa e voan hanvet,
 Ur palatin voa va fried.

Cris vije'r galon na ouelje,
 Tost d'ar c'havarn nep a vije,
 Guelet ar Prinç hac ar Brinces
 Ha semplet o daou assambles.

Ha pa voent o daou dizemplet,
 Ar Prinç goulen dious e bried:
 Pelec'h e màn ar c'hrouadur
 En deus un tad qen dinatur?

Sifroi, beo eo, dre c'hraç Doue;
 Cetu e vagueraz aze.
 Incontinent pa zistroas,
 En e guichen en er c'havas,
 Hac un dornat qeler gantàn,
 Da rêt d'e van évit leina.

Ordren a ras d'e vevellou
 Mont d'ar guêr da vit abijou,
 Hac ar c'haros eqipet mat,
 Evit donet prest d'o c'herc'hat.

Bevet o deveus assambles

Ur bloa gant calz a zantelez,
 Genovefa a zecedas,
 Ar prinç hac e vab a chomas.

Ma ejont o daou assambles
 Da dremen ar rest o buéz
 Er plac ma voe Genovefa,
 D'ober pinijen ar vrassa.

Genovefa, ni ho suppli
 Da gavet sonch ac hanomp-ni;
 Troit divarnomp an teir goalen:
 Brezel, qernez hac ar vocen.

Amen.

